

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till landstinget med förslag till

- 1) landskapslag angående upphävande av landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland, samt
- 2) landskapslag om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen.

Allmän motivering

I riket infördes den 16 maj 1958 en lag med särskilda bestämmelser om beskattning av sjömän. Lagen om sjömansskatt (FFS 208/58) tillämpas, med stöd av en blankettbestämmelse i 1 § landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland (26/58), även på sjömän bosatta i landskapet. Sjömansskatten ersätter statlig inkomstskatt, kommunalbeskattning, kyrkoskatt samt folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter. Skatten uppbärs som en slutlig skatt vid inkomstkällan, en s.k. definitiv källskatt. Skattskyldig är den som är anställd ombord på finskt fartyg i utrikes- eller kustfart eller på sjöfartstyrelsens inpektions- eller sjömättningsfartyg. Med särskilt tillstånd erläggs sjömansskatt även av sjömännen på de fyra största landskapsfärjorna. De åländska kommunerna ersätts sedan år 1977 av Sverige och Finland gemensamt för det skattebortfall som sjömansskatten orsakar.

I riket upphävs sjömansskattelagen vid årsskiftet 1985-86. Sjömansinkomst skall framdeles beskattas enligt lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Förskottsinnehållning skall verkställas enligt lagen om förskottsuppbörd (FFS 418/59), en lag som till den del den gäller kommunalbeskattningen tillämpas i landskapet i stöd landskapslagen om tillämpning av lagen om förskottsuppbörd i landskapet Åland (27/59). Sjöman skall få göra de avdrag som övriga skattskyldiga är berättigade till enligt lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Dessutom skall sjöman få göra avdrag enligt en särskild lag om avdrag för sjöarbetsinkomst. Lagstiftaren i riket har strävat efter att fastställa avdragen så att skillnaden i skattebördan för den enskilde sjömannen blir så liten som möjligt jämfört med den nuvarande beskattningen.

Landskapsstyrelsen finner de föreslagna lagändringarna ändamålsenliga och föreslår därför att ändringar görs i landskapslagstiftningen så att sjömansbeskattningen vid kommunalbeskattningen i landskapet skulle verkställas enligt samma regler som vid statsbeskattningen. De anslutande lagändringar som rör kommunalbeskattningen i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet kommer, enligt 1 § landskapslagen om kommunalbeskattning på inkomst, automatiskt att gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

Detaljmotivering

Landskapslagen angående upphävande av landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland.

Vid statsbeskattningen skall sjömansinkomst framdeles beskattas enligt lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 1043/74). För att samma regler skall tillämpas vid kommunalbeskattningen i landskapet måste landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland upphävas. Sjömän skulle då från årsskiftet 1985-86 beskattas enligt landskapslagen om kommunalskatt på inkomst (45/76) och skulle således även vara berättigade att göra avdrag enligt denna lag.

De sjömän som arbetar på finskt fartyg men som är bosatta utom Finland skulle framdeles beskattas enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (FFS 627/78), den så kallade källskattelagen, och landskapslagen om kommunalskatt för begränsat skattskyldig (12/73). Den beskattning som verkställs enligt dessa lagar är en definitiv källbeskattning av samma typ som den som för närvarande tillämpas. Nu gällande bestämmelser ger dock sjöman möjlighet att i efterhand ansöka om avdrag för exempelvis ränteutgifter. Någon sådan möjlighet finns inte enligt källskattelagen. Från sjömanshåll har därför framhållits att följden kan bli att åländska sjömän som arbetar på exempelvis svenska fartyg och som har stora ränteutgifter kommer att drabbas hårt på grund av de slojade ränteavdragen. Detta under förutsättning att de övriga nordiska länderna inför samma system för sin sjömansbeskattning. Skattereformen i riket har behandlats i en nordisk arbetsgrupp där tjänstemän från finansministerierna deltagit. Det synes därför sannolikt att sjömansbeskattningen, liksom för närvarande, kommer att koordineras i de nordiska länderna. Landskapsstyrelsen ämnar följa utvecklingen samt om de befarade negativa effekterna uppkommer vidta de åtgärder som kan stå till buds.

Landskapslagen om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen.

1 §. Enligt den nu föreslagna bestämmelsen skulle avdrag från sjöarbetsinkomst vid kommunalbeskattningen få göras till ett belopp motsvarande 30 procent av sjöarbetsinkomsten, dock högst 65.000 mark.

2 §. Sjömansskattereformen innebär att skatteobjektet inte längre skall vara

sjömannen utan i stället den inkomst han förvärvar, i lagen benämnd sjöarbetsinkomsten. Den föreslagna definitionen på vad som avses med sjöarbetsinkomst överensstämmer i sak med bestämmelserna i lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen, dock så att den förtydligats så att det klart framgår att inkomst av arbete på landskapets färjor inte skulle vara sjöarbetsinkomst.

4 §. Med hänsyn till att förändringarna i statsbeskattningen gäller från årsskiftet bör ändringar i kommunalbeskattningen träda i kraft vid samma tidpunkt.

Med hänvisning till det ovan anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående upphävande av landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland.

- - - - -

I enlighet med landstingets beslut **upphävs** landskapslagen den 3 december 1958 om sjömansskatt i landskapet Åland (26/58) jämte däri senare företagna ändringar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986 och tillämpas första gången vid den beskattning som skall verkställas för år 1986. På ansökan eller yrkande som hänför sig till skatteåren före lagens ikraftträdande tillämpas bestämmelserna i den nu upphävda lagen.

Skatterna för skatteåren före det år då lagen trädde i kraft redovisas enligt bestämmelserna i den nu upphävda lagen.

L a n d s k a p s l a g

om tillämpning vid kommunalbeskattningen av lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen.

- - - - -

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §.

Vid kommunalbeskattningen i landskapet Åland får avdrag från sjöarbetsinkomst göras enligt bestämmelserna i lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen (FFS 455/85).

2 §.

Med sjöarbetsinkomst avses löneinkomst i pengar eller pengars värde för arbete i samband med fartygets trafik ombord på finskt fartyg med en bruttodräktighet om minst 100 registerton, i anställning hos redare eller annan därmed jämställbar, av skattestyrelsen fastställd arbetsgivare som sköter fartygets trafik, under förutsättning att

- 1) fartyget används i utrikesfart eller under skatteåret huvudsakligen i kustfart,
- 2) fartyget är underställt sjöfartsstyrelsen och används på havsområde, eller att
- 3) fartyget är underställt Ålands landskapsstyrelse och är annat fartyg än landsvägsfärja.

Med finskt fartyg likställs utländskt fartyg som finsk arbetsgivare hyr eller innehar på annan grund än hyra och med vilket följer endast en fåtalig besättning eller ingen besättning alls.

Såsom sjöarbetsinkomst anses också

- 1) annan än sådan inkomst enligt sjömanslagen (FFS 423/78) som avses i 1 mom. och som uppburits hos arbetsgivare som avses i sagda moment, och
- 2) ersättning efter fångstens storlek för arbete ombord på finskt fiskefartyg.

3 §.

Sker framdeles ändringar i lagen om avdrag för sjöarbetsinkomst vid beskattningen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

4 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986 och tillämpas första gången vid den beskattning som skall verkställas för år 1986.

Mariehamn den 28 augusti 1985.

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Michael Patrickson